

Inovativni oblici edukacije Hrvatske udruge grupa za potporu dojenja (HUGPD) korištenjem novih tehnologija i pristupa

Dinka Barić mag.med.techn., IBCLC ^{1,2}

¹ Patronažna sestra Doma Zdravlja Zagreb-Istok, Zagreb i

² Predsjednica Hrvatske udruge grupa za potporu dojenja www.hugpd.hr

Sažetak:

Hrvatska udruga grupa za potporu dojenja (HUGPD) ostvarila je financijska sredstva u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna na pozicijama Ministarstva zdravlja putem Javnog natječaja za udruge 2015.g. sa projektom „Jedna patronažna sestra = jedna grupa“ tijekom kojeg je planirana online edukacija i održavanje webinarima za sve članice/-ove HUGPD.

Cilj planirane edukacije je nastaviti sa osnaživanjem znanja i kvalitete rada voditeljica grupa za potporu dojenja (GPD-a) u cijeloj RH čime se i utječe na pružanje kvalitetnije podrške u dojenju a time i dugoročno na stopu trajanja isključivog dojenja i stopu ukupnog trajanja dojenja.

Edukacija je pripremljena na jedan novi način kojim se osigurava bolja i šira dostupnost u njezinom pristupu uz niže troškove kako za same sudionike tako i za cijeli zdravstveni sustav.

Ključne riječi: grupe za potporu dojenja, dojenje, edukacija

UVOD

Hrvatska udruga grupa za potporu dojenja (u daljnjem tekstu:HUGPD) ujedinjuje rad i djelovanje grupa za potpou dojenja (u daljnjem tekstu:GPD) u cijeloj RH koje predstavljaju specifičan oblik pružanja emocionalne i praktične podrške majkama koje doje.

Patronažne sestre zdravstveni su stručnjaci koji imaju ulogu u poticanju osnivanja i koordinacijom rada u grupama. Tako GPD-a jesu poveznica civilnog društva i zdravstvenog sustava.

Njihov rad osnažuje i podupire pozitivno zdravstveno ponašanje tj. dojenje. U grupama se pruža podrška dojenju kroz emocionalni suport majkama u grupi, osiguravanjem praktičnih savjeta i informacija o dojenju.

Pružanjem podrške u dojenju djeluje se na jačanje primarne prevencije zdravlja jer se utječe na veću stopu trajanja isključivog dojenja kao i ukupnog trajanja dojenja što dugoročno gledano donosi brojne dobrobiti za dijete, majke ali i cijelu društvenu zajednicu.

MISIJA, CILJEVI PROJEKTA I UDRUGE

HUGPD okuplja postojeće grupe za potporu dojenja sa krajnjim ciljem za formiranje nacionalne mreže koja će poslužiti svima kao izvor važnih podataka (stopa isključivog dojenja i drugo) ali i izvor edukacije i komunikacije među patronažnim sestrama i majki angažiranih u grupi za potporu dojenja. HUGPD također potiče formiranje novih grupa na lokalnoj razini sa planom ujedinjenja edukacije za dojenje i srodnim temama među svim grupama za potporu dojenja.

Naša misija također obuhvaća promicanje dojenja u cijeloj zemlji, s obzirom na sve populacijske skupine. Imajući na umu smjernice od UNICEF-a i WHO, to znači preporuku isključivog dojenja do dobi od 6 mjeseci starosti djeteta i nastavak dojenja uz dodatnu hranu sve dok majka i dijete to žele, optimalno do druge godine djetetovog života.

<http://hugpd.hr/o-nama/ciljevi-i-djelatnosti/>.

Ciljevi Udruge su:

- utjecati na veću stopu isključivog trajanja dojenja u prvih 6 mjeseci života djeteta
- utjecati na veću stopu ukupnog trajanja dojenja
- osnaživati i jačati rad grupa za potporu dojenju u cijeloj Hrvatskoj kako bi njihov broj rastao i kako bi sve majke u RH imale mogućnost sudjelovanja u radu grupa
- uključiti relevantne socijalne partnere u pružanje podrške i promocije dojenja, (kao što su poslodavci, trgovci, novinari ..)
- poboljšati ukupnu društvenu podršku majkama koje su odlučile dojiti svoju djecu

- oživjeti "kulturu dojenja u Hrvatskoj" uz podršku Vlade RH i cijele društvene zajednice a posebno uključiti Županije sa osnivanjem koordinacijskih odbora za dojenje pri svakoj Županji

Kako bi se zadani ciljevi i misija HUGPD-a ostvarili pokrenule su se aktivnosti (edukacija i izrada promotivnih materijala – četiri vrste letaka, plakati i priručnik za voditeljice GPD-a) vezane uz projekt "Jedna patronažna sestra = jedna grupa" 2014./15.g. u partnerstvu sa Uredom UNICEF-a za RH.

Tijekom jednogodišnjeg projekta oformljena je mreža Trenera – županijskih koordinatorica u radu grupa za potporu dojenju koje imaju funkciju jačanja i praćenja rada grupa na području svake županije.

Kroz projekt u velikoj mjeri prepoznata je važnost profesionalnog razvoja i cjeloživotnog učenja patronažnih sestara te u kojoj mjeri one mogu pomoći u osiguravanju suvremene profesionalne prakse i doprinjeti unapređenju zdravlja dojenčadi i majki, kao i povećanju povjerenja javnosti u struku.

Te aktivnosti nastavili smo i u razdoblju 2015./16.g. uz financijsku podršku dobivenu od Ministarstva zdravlja kako bi započeta inicijativa u stvaranju i formiranju nacionalne mreže trenera grupa za potporu dojena, čija je uloga doprinjeti prijenosu znanja na nove patronažne sestre te povećanju broja grupa za potporu dojenju u zajednici, i dalje imala svoj kontinuitet razvoja i stvorila jače temelje za budućnost u održivost cijelog programa rada HUGPD-a.

ONLINE TEČAJ I KORIŠTENJE NOVIH TEHNOLOGIJA U EDUKACIJI

Za nastavak aktivnosti vezanih uz edukaciju okrenuli smo se korištenju novih tehnoloških mogućnosti koje imaju brojne prednosti za sudionike cijelog edukacijskog programa: bolja i veća dostupnost, mogućnost prilagodbe u korištenju edukativnih sadržaja prema postojećem slobodnom vremenu, smanjenje troškova (putovanje, izostanak sa posla).

HUGPD pripremio je online tečaj sa pet e-učionica koje daju informacije na temu pružanja podrške dojenju sa potrebnim edukativnim sadržajima kako bi se GPD-a uspješnije i kvalitetnije vodile <http://hugpd.hr/online-edukacija/>.

Predavači su kolegica Željka Skukan Šoštarić, patronažna sestra, liječnice i znanstvenice dr.sc. Irena Zakarija-Grković i doc.dr.sc. Anita Pavičić Bošnjak, koje su ujedno i certificirane laktacijske savjetnice te prof.dr. sc. (emirata) Marta Ljubešić psihologinja.

Na online edukaciju pozvali smo sve članice/članove HUGPD-a koji se nalaze u Registru članstva udruge.

Edukacija će biti bodovana od strane Hrvatske komore medicinskih sestara sa sedam (7) bodova za pasivno i deset (10) bodova za aktivno sudjelovanje, a od Hrvatske komore primalja sa šest (6) bodova za aktivno sudjelovanje jer su neke od naših članica uključene u obje komore. Kotizaciju za **online edukaciju** ne naplaćujemo ali smo upravo na ovaj način ograničili pristup cjelom programu. Naše članice/članovi **dobili su pozivnicu za sudjelovanje putem e-mail te uputu na koju način se treba registrati i pratiti svaku od e-učionica.**

Da bi se ostvarili bodovi od HKMS-a i HKP-a prihvatiti ćemo prijavu i pristup **e-učionicama** sa jedinstvene/osobne mail adrese svakog člana HUGPD-a. Također potrebno je u cijelosti pogledati svaku e-učionicu i ostvariti najmanje 75% točnih odgovora na pitanja koja su postavljena za vrijeme njezinog trajanja.

Na kraju, sudionici koji su zadovoljili postavljene kriterije dobivaju potvrđnicu putem maila o sudjelovanju a u HKMS šalju se podaci potrebni da se ostvareni bodovi upišu.

U pripremi je i održavanje supervizijskih sastanaka za sve članice tijekom ožujka kao i održavanje tri webinaru tijekom travnja koje ćemo također prijaviti za bodovanje HKMS-a kao održavanje stručnog sastanka a sve uz pomoć korištenja online tehnologija i softvera koji nam osiguravaju da se na ovaj način lakše povežemo i osiguramo razvoj i jačanje kompetencija kao i vještina voditeljica GPD-a kako bi bile upoznate sa novim saznanjima i informacijama iz područja dojenja utemeljenim na dokazima.

Cijeli ovaj pristup i način provođenja edukacije je veliki izazov i novost za Udrugu, ali željeli smo iskoristiti postojeće mogućnosti i dati našim članicama/-ovima mogućnost da se educiraju i da imaju stručnu podršku Udruge u svome radu.

Svjesni smo i određenih prepreka koje se pojavljuju (tehnička opremljenost, stabilan i siguran pristup internetu, znanje i sposobnost da se postojeći resursi koriste) ali to su upravo zajedničke stavke koje potrebno što prije savladati tamo gdje su prisutne kako bi se uspješno mogla provesti već dugo najavljivana informatizacija u patronažnoj službi.